

KOLLEKTIIVIDE PEALDISED**SISUKORD**

<u>Sissejuhatuseks</u>	3
<u>Üldist</u>	4
<u>Üldreeglid</u>	5
<u>Nimemuutused</u>	5
<u>Nimevariandid</u>	6
<u>Nimevariandid. Erireeglid</u>	7
<u>Keel. Normpealdised autoriregistris</u>	7
<u>Normpealdised märksõnaregistris</u>	9
<u>Võimuorganid</u>	9
<u>Saatkonnad</u>	11
<u>Täiendused, väljajätted, muudatused</u>	11
<u>Täiendused</u>	11
<u>Väljajätted</u>	12
<u>Erinimi ja selgitav osa</u>	13
<u>Initsiaalid ja isikunimed</u>	14
<u>Sõltuvad ja seotud kollektiivid</u>	15
<u>Kollektiivi allüksuste hierarhia</u>	17
<u>Konverentsid, kongressid jm ajutised kollektiivid</u>	18
<u>Teemapealkirjaga ajutised kollektiivid</u>	18
<u>Tüüppealkirjaga ajutised kollektiivid</u>	19
<u>Näitused</u>	20
<u>Väljajätted</u>	21
<u>Täiendused</u>	21
<u>Normikirje koostamine</u>	22
<u>Viited</u>	22
<u>Äraviited</u>	22
<u>Sideviited</u>	23
<u>MARC21 püsipikkusväljad, kontrollnumbrid, koodid (<u>Marker, 008, 043</u>)</u>	25
<u>Andmeväljad</u>	28
<u>Põhipealdise väljad (<u>110, 111</u>)</u>	28

<u>Viiteväljad</u>	29
Äraviited (<u>410</u>, <u>411</u>)	29
Sideviited (<u>510</u>, <u>511</u>)	30
Märkuseväljad (<u>667</u>, <u>680</u>)	32
Kirjeldaja väli (<u>9XX</u>)	32

SISSEJUHATUSEKS**Sisukord**

Käesolev juhendmaterjal on mõeldud kollektiivinimede normpealdiste ning normikirjete koostamise juhiseks ELNET konsortsiumi liikmesraamatukogudes.

Juhendi koostamise aluseks on rahvusvahelised kataloogimisreeglid AACR2 ja elektronkataloogimise vorming MARC21, millele on lisatud täpsustavaid märkusi, selgitusi, juhiseid ja näiteid, mis tuginevad Eesti kataloogimispraktikale ja ELNET konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete töörühma otsustele.

Juhendmaterjal koosneb kahest eraldi kasutatavast osast. Esimene osa sisaldab juhiseid kollektiivinimede kasutamise ja vormistamise kohta bibliokirjete otsitunnustena. Teises osas on juhised kollektiivinimede normikirjete koostamiseks MARC21 vormingus.

Täieliku normikirjete MARC21 originaalversiooni leiab aadressilt <http://www.loc.gov/marc/authority/ecadhome.html>.

Lühendid ja tähistused:

- K korratav väli või alamväli
- MK mittekorratav väli või alamväli
- # tähistab tühikut, kirjesse seda tähist mitte sisestada!

NB! Millenniumis ei sisestata kirjesse alamvälja |a tähist, kui väli algab selle alamväljaga. Juhendis toodud alamvälja |a tähised on illustratiivse tähendusega. Kui alamväli |a on kirjes muul kui esimesel kohal, siis sisestatakse vastav tähis ka kirjesse.

Kollektiiv – nime järgi identifitseeritav organisatsioon või isikute ja/või organisatsioonide rühm. See hõlmab ka nime omavaid ajutisi rühmi ja üritusi, nt kohtumisi, konverentse, kongresse, ekspeditsioone, näitusi, festivale ja messe. Kõige sagedamini esinevad kollektiividena ühendused, asutused, ettevõtted, mittetulundusühingud, võimuorganid, valitsusasutused, usuorganisatsioonid ja konverentsid.

Kollektiiv on teaviku väljaandja siis, kui selle annab välja või tellib vastav organisatsioon või kui selle väljaandmise mõte lähtub organisatsioonilt. Kollektiivi poolt väljaantud teoseid saab kirjeldada pealdise (110) või pealkirja järgi.

Kollektiivautoriga teavik kirjeldatakse üldjuhul pealkirja järgi.
Väljaandnud kollektiivile tehakse täiendkirje väljale 71X.

245 00 |aKonkurentsiamet
710 1# |aEesti. |bKonkurentsiamet

245 00 |aSõna ja nimi / |cEesti NSV Teaduste Akadeemia Emakeele Selts
710 2# |aEmakeele Selts

245 00 |aЧеловек : |bиллюстрированный научно-популярный журнал
/ |cРоссийская академия наук
710 2# |aРоссийская академия наук

245 00 |aAdvanced computer technology, reliable systems and
applications : |bCompEuro 91 : 5th annual European computer
conference, Bologna, May 13-16, 1991 : proceedings
710 2# |aIEEE Computer Society
711 2# |aAdvanced Computer Technology, Reliable Systems and
Applications, conference |n(5 : |d1991 : |cBologna)

**Kui teaviku on välja andnud kollektiiv, kuid sellel on ka
individuaalautor**, tehakse kirje individuaalautori järgi (100) ja
vajadusel täiendkirje kollektiivile (710).

100 1# |aAriste, Paul, |d1905-1990
245 10 |aKeelekontaktid : |bbeesti keele kontakte teiste keeltega / |cPaul
Ariste
490 1# |aEesti NSV Teaduste Akadeemia Emakeele Seltsi toimetised,
|x0233-9439 ; |vnr. 14
710 2# |aEmakeele Selts

Teavik kirjeldatakse kollektiiv autori järgi järgmistel juhtudel:

- RB kirjetes tüüppealkirjaga väljaannete puhul kasutatakse välja 110
- muusikaliste heli- ja videosalvestiste puhul, kui autoriks on esitajate grupp (muusikakollektiiv)

110 2# |a Lindpriid (ansambel), |**e**esitaja

110 2# |a Vanemuine, teater. |**b**Koor, |**e**esitaja

110 2# |aЖупба (ansambel), |**e**esitaja

110 2# |a Anima Eterna Brugge (orkester), |**e**esitaja

110 2# |a La Scala (teater). |**b**Coro, |**e**esitaja

110 2# |a Radion sinfoniaorkesteri (Helsinki), |**e**esitaja

RB kirjetes kasutatakse välja 11X Riigikogu ja valitsusasutuste puhul, kui eeldatavalt on plaanis kasutada kirjeid edaspidi trükiväljaannetes.

ÜLDREEGLID**Sisukord**

Kollektiivi nime normkujuks võetakse kollektiivi järjepidevalt identifitseeriv nimi kas sellisena, nagu see ülekaalukalt teavikutes esineb, kollektiivi ametlik nimi või kataloogikasutajatele sobiv teatmeallikates leiduv üldtunnustatud nimi, nn leppenimi. Kui kollektiiv kasutab erinevaid nimesid või erinevaid nimevorme, tuleb normpealdiseks valida üks nimi või üks nimevorm iga eristuva kollektiivi jaoks.

Kollektiivi nimi identifitseeritakse kollektiivi poolt tema enda keeles välja antud teavikute järgi. Kui seda tingimust ei saa rakendada, siis teatmeallikate järgi. Kui teatmeallikates leidub erinevaid nimevorme ja varieerumine ei piirdu ühe ja sama nime eri esitusviisiga (nt täisvorm ja lühivorm) antakse eelistus:

- üldtuntud või leppenimele (mitte ametlikule nimele), kui sellisele on osutatud
- ametlikule nimele, kui üldtuntud või leppenimele ei ole osutatud.

NIMEMUUTUSED**Sisukord**

Kui kollektiivi nimi on muutunud (kaasa arvatud ühest keelest teise), moodustatakse uue nime all ilmunud teavikute kirjetele uus normpealdis.

Näiteks kui kollektiivil on olnud aja jooksul erinevaid nimesid, mida ei saa pidada ühe ja sama nime väikeste erinevustega variantideks, vaadeldakse iga olulist nimemuutust uue nimena ning vastavate nimede

normikirjed seostatakse sideviidetega (või viidetega *varasem nimi/hilisem nimi*).

Teavikute kataloogimisel kasutatakse teaviku **ilmumisaegset normitud nime** (normpealdist).

NIMEVARIANDID

Sisukord

Reeglit rakendatakse, kui kollektiiv kasutab oma teavikutes erinevaid nimekujusid.

1. Kui kollektiivi nimekujud erinevad üksteisest mingil ajajärgul vaid ortograafiliselt või mõne sõna poolest, käsitletakse seda nimevariandina, mitte uue nimena.

Pealdiseks valitakse see nimekuju, mis tuleneb ametlike ortograafiareeglite muutusest või on kõige enam levinud. Kui ühtegi nimevarianti pole kasutatud valdavalt, võetakse pealdiseks esimesena kataloogitud nimekuju.

2. Kui kollektiivi enda väljaantud teavikutes esineb kollektiivi nimi mitmel kujul (lühem või pikem nimevariant, lühendid), siis pealdiseks valitakse autoriteetsest teatmeallikast (teatmeteosed, kollektiivi koduleht jne) saadud nimekuju.

3. Kollektiivnimede esitähthühendeid kasutatakse normpealdisena võimalikult harva. Nende kasutamise puhul on oht nimelühendid segi ajada. Pealdisena kasutatakse lühendit, kui nimi on lühendina üldlevinud või kollektiivi nimi on liiga pikk, et esitähthühendit avada.

NÄITED

UNESCO **mitte** United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization

ALMAVÜ **mitte** Armee, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtlik Ühing

Eesti NSV **mitte** ENSV

NSV Liit **mitte** NSVL

Eestimaa Kommunistlik Partei
mitte EKP

NIMEVARIANDID. Erireeglid**Sisukord****KEEL. Normpealdised autoriregistris****Sisukord**

- Autoriregistris esineb kollektiivi nimi alati kollektiivi ametlikus töökeeles. Ka juhul, kui kollektiivi nimi esineb mitmes keeles, kasutatakse 110 või 710 väljal nimevormi, mis on kollektiivi ametlikus töökeeles (originaalkeeles).

NÄITED

Inglisekeelse raamatu puhul, mille vastutusandmetes on nimi *Moscow University*, tuleb kasutada 710 väljal kirillitsas nime *Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова*.

- Kui vähegi võimalik, tuleb luua võimalus otsinguks originaalkeeles ja -kirjasüsteemis. Erandiks on juhud, kui originaalkeelt ja -kirjasüsteemi ei ole kataloogis võimalik kasutada, nt. araabia, hiina vm. kiri. Sellistel juhtudel tuleb kasutada pealdise tegemisel nendes teatmeallikates leiduvaid vorme, mis on kataloogikasutajate jaoks sobivamas keeles ja kirjasüsteemis.
- Kui tegemist on rahvusvahelise organisatsiooniga, millel on mitu ametlikku töökeelt, millest üks on inglise keel, siis eelistatakse normpealdise tegemisel ingliskeelset vormi.

NÄITED

International Labour Organization

mitte Internationales Arbeitsamt

mitte Organisation internationale du travail

- Kui kollektiivi ametlikku keelt pole võimalik tuvastada, siis tuleb normpealdis teha keeles, mida kasutatakse selle kollektiivi poolt välja antud teavikutes kõige sagedamini.

NÄITED

Schweizerische Landesbibliothek

mitte Biblioteca nazionale svizzera

mitte Bibliotheque nationale Suisse

kuna see kollektiiv kasutab oma väljaannetes kõige sagedamini saksa keelt.

- Kui kollektiivil on mitu ametlikku töökeelt ja üks neist on eesti keel, kehtestatakse normpealdis ka eestikeelsele nimekujule, mida kasutatakse eestikeelsete teavikute kirjetes.

NÄITED

Euroopa Parlament (*eestikeelsete teavikute jaoks*)

European Parliament (*võõrkeelsete teavikute jaoks*)

- Eestikeelsete teavikute puhul on ka välis- ja rahvusvaheliste kollektiivide, samuti endise NSV Liidu asutuste nimed eesti keeles, kui need teavikus esinevad.

NÄITED

Rahvusvaheline Amatöörpoksi Liit (*eestikeelsete teavikute jaoks*)

Association Internationale de Boxe Amateur (*võõrkeelsete teavikute jaoks*)

NSV Liit. **b**Elektrijaamade Ministeerium (*eestikeelsete teavikute jaoks*)

СССР. **b**Министерство электростанций (*vene- ja muukeelsete teavikute jaoks*)

- Eesti kollektiivide puhul (alates 1918. aastast) kehtestatakse normpealdiseks eestikeelne nimekuju. Eestikeelset normpealdist kasutatakse nii eesti- kui võõrkeelsetes kirjetes. Normikirjes tehakse kollektiivi võõrkeelsetelt nimekujudelt äraviited.
- Kuni 1918. aastani Eestis tegutsenud kollektiivide puhul võetakse pealdiseks nimi, mis on selle kollektiivi ametlikus töökeeles. Juhul kui on mitu ametlikku töökeelt, võib kehtestada erikeelsed normid. Kui eestikeelne nimekuju on olemas, siis kasutatakse seda eestikeelsete teavikute kirjeldamisel ja märksõnana.

NÄITED

Academia Gustaviana (aastatel 1632-1665)

Academia Gustavo-Carolina (aastatel 1690-1710)

Kaiserliche Universität zu Dorpat (aastatel 1802-1893)

Императорский Юрьевский университет (aastatel 1893-1918)

Keiserlik Tartu Ülikool (aastatel 1802-1918 märksõnana ja eestikeelsete teavikute kirjeldamisel)

Landesuniversität in Dorpat (aastal 1918)

Landesuniversität Tartus (aastal 1918 märksõnana ja eestikeelsete teavikute kirjeldamisel)

Eesti Vabariigi Tartu Ülikool (aastatel 1919-1940)

NORMPEALDISED MÄRKŠÖNAREGISTRIS**Sisukord**

Märksõnaregistris kasutatakse reeglina alati kollektiivi eestikeelset nimekuju.

Originaalkeelset nimekuju kasutatakse ainult juhul, kui võõrkeelse kollektiivi eestikeelset nime ei ole võimalik leida teatmeteostest ega teistest andmeallikatest ja seda ei ole otstarbekas eesti keelde tõlkima hakata.

VÕIMUORGANID**Sisukord**

Võimuorganite all mõistetakse siin riigi eelarvest finantseeritavaid kollektiive, kellele on seadusega või seaduse alusel antud põhiülesandeks riigivõimu (täidesaatev, seadusandlik ja kohtuvõim, riigikaitse) teostamine.

Kui kollektiiv on mingi võimupiirkonna (territoriaalne) võimu- või valitsusasutus, peab pealdis algama vastava territooriumi geograafilise nimevormiga.

Võimuorgani nimi alamväljal **|a** on territooriumi või riigi geograafiline nimi (nt. riik, provints, osariik, krahvkond). Pealdises kasutatakse riigi või territooriumi tava-, mitte ametlikku nime.

NÄITED

710 1# **|a**France. **|b**Assamblée nationale
mitte

710 1# **|a**Republique francaise. **|b**Assamblée nationale

110 1# **|a**Eesti. **|b**Riigikogu
mitte

110 1# **|a**Eesti Vabariik. **|b**Riigikogu

110 1# **|a**United States. **|b**Congress

710 1# **|a**United States. **|b**House of Representatives. **|b**Committee on Un-American Activities

710 1# **|a**Россия. **|b**Министерство юстиции

710 1# **|a**СССР. **|b**Главное управление сигнализации и связи

Väljadel 110, 111, 610, 611, 710, 711 on esimene indikaator 1 juhul, kui esimeseks elemendiks on võimupiirkonna (maa, omavalitsusüksus) nimi eraldi alamväljal.

Kasutatakse juhul, kui võimupiirkonna nimi ei sisaldu asutuse nimes, järgmiste asutuste puhul:

- seadusandlikud organid
- tähtsamad täitevorganid
- kohtud
- riigi- ja korrakaitseasutused
- muud seadusandliku, täidesaatva, kohtuvõimu asutused

NÄITED

710 1# |aEesti. |bHaridusministeerium

710 1# |aEesti. |bSotsiaalkindlustusamet

710 1# |aEesti. |bVäärtpaberiinspeksioon

710 1# |aSuomi. |bKauppa- ja teollisuusministeriö

710 1# |aSverige. |bUtrikesdepartementet

Väiksemate võimu teostavate riigiasutuste (kohalikud omavalitsused jne) puhul võimupiirkonna nime eraldi alamväljal ei kasutata. Esimene indikaator on 2.

NÄITED

710 2# |aTartu Linnavalitsus. |bEttevõtlusosakond

710 2# |aPärnu Linna Rahvasaadikute Nõukogu

Täitevkomitee. |bHaridusosakond

Eesti NSV aegsete riigiasutuste, ministeeriumide, komiteede, inspeksioonide jne puhul ei kasutata samuti võimupiirkonna nime eraldi alamväljal, vaid koos asutuse nimega. Esimene indikaator on 2.

NÄITED

710 2# |aEesti NSV Haridusministeerium

710 2# |aEesti NSV Riiklik Plaanikomitee

Märksõnaregistris kasutatakse võimu- ja valitsusorganite nimes alamväljal |a riigi või territooriumi tavanime eesti keeles, sellele järgneb alamväljal |b allüksuse tõlkevorm. Kasutatakse otsetõlget, nt rootsikeelne *Riksdag* ei ole parlament, vaid Riigipäev.

NÄITED

610 14|aPrantsusmaa. |bRahvussamblee
kuid

710 1# |aFrance. |bAssemblée nationale

610 14|aRootsi. |bRiigipäev
kuid

710 1# |aSverige. |bRiksdag

SAATKONNAD**Sisukord**

Saatkond, konsulaat, legatsioon või muu riiki esindav asutus sisestatakse riigi geograafilise nime järgi, sellele järgneb saatkonna jne nimi. Indikaator on 1. Sulgudes järgneb selle riigi nimi, kus vastav saatkond asub.

NÄITED

- 710** 1# |aDeutschland. |bGesandschaft (Šveits)
- 710** 1# |aUnited Kingdom. |bEmbassy (Ameerika Ühendriigid)
- 710** 1# |aUnited States. |bLegation (Bulgaaria)
- 710** 1# |aCanada. |bEmbassy (Belgia)
- 710** 1# |aEesti. |bSuursaatkond (Rootsi)

Konsulaadi või muu väiksema diplomaatilise esinduse puhul pannakse sulgudesse mitte riik, vaid linn. Ühes riigis võib olla nii saatkond kui ka konsulaat.

Märksõnaregistris (*väli 610*) on kogu tekst eesti keeles.

TÄIENDUSED, VÄLJAJÄTTED JA MUUDATUSED**Sisukord****Täiendused****Sisukord**

- Kui nimest ei selgu, et tegemist on kollektiiviga, lisatakse nime järele sulgudesse selgitav eestikeelne märkus.

NÄITED

- 710** 2# |aApollo Sound (ansambel)
- 610** 24 |aGoogle (firma)

- Kui kollektiivi nimi ise ütleb, millise tegevusvaldkonnaga on tegu, täpsustust ei lisata.

NÄITED

- 710** 2# |aTallinna Pimedate Ühing
- 710** 2# |aTampereen teknillinen korkeakoulu
- 710** 2# |aРоссийская государственная библиотека

- Kollektiivide puhul, mille nimi ei sisalda asukohta, lisatakse vajadusel sulgudesse asukoha nimi.

NÄITED

- 710** 2# |aMärtiku kaubamaja (Viljandi)
- 710** 2# |aNaisklubi (Tallinn)
- 710** 2# |aKungliga Humanistiska Vetenskapssamfundet (Lund)

710 2# |a Associated Board of the Royal Schools of Music (London)

710 2# |aОбщественный институт новаторов-строителей (Gorki)

710 2# |aОбщество истории и древностей (Odessa)

- Kohanime ei lisata hästi tuntud, üle-eestiliste ja rahvusvaheliste kollektiivide puhul

NÄITED

710 2# |aSEB Pank

710 2# |a World Intellectual Property Organization

710 2# |aA. le Coq, õlletehas

Kohanimed on sulgudes alati kataloogimiskeeles ja ilma alamvälja tähiseta |c. Viimast kasutatakse konverentside jm toimumiskoha tähistuses.

- Kui kaks või enam kollektiivi kannab sama nime, lisatakse sulgudesse selgitav märkus või asukohta nimi.

710 2# |aИнститут истории, языка и литературы (Ašgabat)

710 2# |aИнститут истории, языка и литературы (Ufa)

- Kui märkusi on rohkem kui üks, eraldatakse need tühik-koolon-tühikuga.

NÄITED

710 2# |a Louisiana (muuseum : Humlebæk)

Kollektiivide nimedes jäetakse alles sõnad *riiklik, riigi, vabariiklik, государственный, staatliche, valtione, state, statens*.

Väljajätted

Sisukord

- Aligusartikkel jäetakse ära, välja arvatud juhul, kui kollektiivi nimi algab koha või isiku nimega, mis sisaldab artiklit.

NÄITED

Library Association

mitte The Library Association

kuid Den Haag Percussion Group (ansambel)

- Kollektiivi nimest jäetakse ära isikunimed, kui nii on võimalik asutust identifitseerida ja see ei muuda asutuse nime mõistetamatuks, ning kollektiivile antud autasusid tähistavad fraasid.

NÄITED

Tallinna Pedagoogiline Instituut

mitte Eduard Vilde nim. Tallinna Pedagoogiline Instituut

Eesti Loomakasvatuse ja Veterinaaria Teadusliku Uurimise Instituut

mitte A. Möldri nim. Eesti Loomakasvatuse ja Veterinaaria
Teadusliku Uurimise Instituut**kuid** Miina Härma Gümnaasium

- Nimest jäetakse välja äriühingut (aktsiaseltsi, osaühingut jm) või kollektiivi omandivormi tähistav täiend või lühend (nt. AS, OÜ, Inc. Ltd., Aktiebolaget, Gesellschaft, Societa per azione) v. a juhul, kui see on nime lahutamatu osa, ilma milleta jääks selgusetuks, et tegemist on ettevõttega.

NÄITEDAmerican Ethnological Society (*ilma* Inc.)

Kinnisvaraekspert (firma)

mitte AS Kinnisvaraekspert**kuid** Peter Davies Ltd. Films Incorporated**Erinimest ja selgitavast osast koosnevad kollektiivnimed****Sisukord**

Kui kollektiivi nimi koosneb erinimest (nimest kitsamas mõttes, võib olla jutumärkides või ilma) ja selgitavast osast, siis pealdises jäetakse jutumärgid ära. Pealdis algab erinimega, mis inversiooni puhul eraldatakse selgitavast osast komaga.

NÄITED

Oma Kodu, Korteriomanikkude Ühing

Феникс, спичечная фабрика

Kiasma, Nykytaiteen Museo

Kui selgitav osa on aja jooksul muutunud, kuid erinimi on jäänud samaks, kasutatakse selgitava osana mitteametlikku üldistavat sõna või väljendit, mis on aja jooksul püsiv.

NÄITED

Estonia, teater

(Ametlikud nimed olnud Estonia Teater, Eesti NSV Riiklik Akadeemiline Teater "Estonia", Rahvusooper Estonia jt).

Kalev, kondiitrivabrik

Initsiaalid ja isikunimed kollektiivnimedes**Sisukord**

Põhireegel: **X10 väljade kasutamisel jäetakse initsiaaliga algavate asutuste nimest initsiaalid eest ära.** Väikeste vähetuntud firmade puhul, mis tegutsesid enne 1940. aastat kasutatakse alati seda reeglit.

NÄITED

Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum
Kreutzwaldi-nim. Raamatukogu

- Kui asutuse nimi koosneb ainult isiku (omaniku) nimest, siis kasutatakse X10 väljal nime omastavas käändes.

NÄITED

Hermanni trükikoda-raamatukauplus (Tartu)
mitte M. Hermann, trükikoda-raamatukauplus
mitte Hermann. M., trükikoda-raamatukauplus

Thyssen-Bornemisza kunstikogu
Puksoo eksliibrisekogu

aga Puhk & Pojad (kaubandus- ja tööstusfirma)
Vennad Uibopuu, tehniline büroo (Tallinn)

- Kui omastava käände kasutamisel võib tekkida segadus, milline on nime algkujud, siis kasutatakse ülakoma.

NÄITED

Sööt'i trükikoda (Tartu)

- Asutuse nimes sisalduvad initsiaalid jäetakse alles, kui need on ettevõtte nime lahutamatuks osaks.

NÄITED

A. le Coq, õlletehas

- Kui kollektiivi nimi on üldtuntud koos isiku täisnimega ja selline nimevariant on teavikutes valdav, siis kasutatakse seda nimevormi.

NÄITED

Miina Härma Gümnaasium
Juhan Smuuli Muuseum
Johannes Käisi Selts

Täisnimega vormi kasutatakse ainult otse-, mitte pöördjärjestuses.

ei kasuta: Härma, Miina, gümnaasium

SÕLTUVAD JA SEOTUD KOLLEKTIIVID (ALLÜKSUSED)**Sisukord**

- Kui kollektiiv on identifitseeritav sõltumatuna, s.t ilma alluvussuhteid välja toomata, siis kasutatakse kollektiivi nime ilma kõrgemalseisva asutusega.

NÄITED

Eesti Õppekirjanduse Keskus

mitte

Eesti NSV Haridusministeerium. |bEesti Õppekirjanduse Keskus

Kardioloogia Teadusliku Uurimise Instituut

mitte

Eesti NSV Tervishoiuministeerium. |bKardioloogia Teadusliku Uurimise Instituut

IEEE Acoustics, Speech, and Signal Processing Society

mitte

Institute of Electrical and Electronics Engineers. |bAcoustics, Speech, and Signal Processing Society

- Sõltumatuna sisestatakse sellised ülikoolide ja teaduste akadeemia alluvuses olevad asutused nagu seltsid, muuseumid jne, mis on identifitseeritavad iseseisvaina. Kahtluse korral võib lisada kollektiivi nimele ka asukoha nime.

NÄITED

Kreutzwaldi-nim. Kirjandusmuuseum

mitte

Eesti NSV Teaduste Akadeemia. |bFr. R.Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseum

Eesti Looduseuurijate Selts

mitte

Eesti NSV Teaduste Akadeemia. |bEesti Looduseuurijate Selts

- Omaaegsed Teaduste Akadeemia instituudid sisestatakse sõltumatuna.

NÄITED

Ajaloo Instituut (Tallinn)

Институт русского языка им. В. В. Виноградова

mitte

Академия наук СССР. |bИнститут русского языка им. В. В. Виноградова

mitte

Российская академия наук. |bИнститут русского языка им. В. В. Виноградова

- Ebaselgetel juhtudel kirjeldatakse alluvat kollektiivi sõltumatuna.

NÄITED

Eesti NSV Laste- ja Noorte Spordikool

mitte

Eesti NSV Hariduskomitee. |bEesti NSV Laste- ja Noorte Spordikool

Eesti Põllumajanduse Akadeemia

mitte

Eesti NSV Põllumajandusministeerium. |bEesti Põllumajanduse Akadeemia

Ehituse Projekteerimise ja Tehnoloogia Instituut

mitte

Eesti NSV Ehituskomitee. |bEhituse Projekteerimise ja Tehnoloogia Instituut

- Kui kollektiivnimes ilmneb alluvussuhe või alluvusfunktsioon või kui nimi üksi pole küllaldane alluva kollektiivi identifitseerimiseks, peab pealdis algama kõrgemalseisva kollektiivi nimega.

Kollektiivi nimi sisestatakse alluva või sõltuvana järgmistel juhtudel:

- nimi sisaldab sõna, mis väljendab kollektiivi sõltuvust või alluvust (osakond, jaoskond, sektsioon, haru, sektor, nõukogu, komisjon, töögrupp, toimkond) ning seega pole võimalik allüksust ilma kõrgemalseisva kollektiivi nimeta identifitseerida.

NÄITED

710 2# |aEesti NSV Agrotööstuskoondis. |bLinnukasvatuse sektor

710 2# |aEesti NSV Kunstnike Liit. |bTartu osakond

710 2# |aEesti Raamatukoguhoidjate Ühing. |bTerminoloogiatoimkond

710 2# |aРоссийское философское общество. |bМосковское отделение

710 2# |aInternational Monetary Fund. |bAfrican Department

710 2# |aInstitut International d'agriculture. |bBureau des renseignements agricoles et des maladies des plantes (Rooma)

- kollektiivi nimi on üldise loomuga või näitab vaid, et tegemist on põhikollektiivi geograafilise, kronoloogilise, numbrilise vm allüksusega ning mõte saab selgeks ainult koos kõrgemalseisva kollektiivi nimega.

NÄITED

710 2# |aEesti NSV Agrotööstuskoondis. |bKonstrueerimisbüroo
(Konstrueerimisbüroo võib olla paljude asutuste juures)

710 2# |aValtion teknillinen tutkimuskeskus. |bYdintekniikan laboratorio

710 2# |aEesti Evangeelne Luterlik Kirik. |bPärnu Eliisabeti
kogudus. |b1. pihtkond

- tegemist on ülikooli teaduskonna, kooli, kolledži, laboratooriumi, instituudi jm allüksuse nimega.

NÄITED

710 2# |aTartu Riiklik Ülikool. |bSotsioloogia laboratoorium

710 2# |aTartu Ülikool. |bFiloloogiateaduskond

710 2# |aTartu Ülikool. |bAnatoomia instituut

710 2# |aВоронежский государственный университет. |bФакультет
романо-германской филологии

- kui nimes sisaldub kõrgemalseisva või seotud kollektiivi nimi tervikuna.

NÄITED

710 2# |aNõukogude Liidu Kommunistlik Partei. |bKeskkomitee.
|bPleenum

KOLLEKTIIVI ALLÜKSUSTE HIERARHIA**Sisukord**

Kui on teada asutuse kogu hierarhia, siis võetakse normpealdisse hierarhia kõige kõrgemal ja kõige madalamal astmel olevate asutuste nimed, jättes välja vahepealsed allüksused, kui nii on võimalik kollektiivi identifitseerida.

NÄITED

Hierarhia: Tartu ülikool
matemaatika teaduskond
kõrgema matemaatika instituut
algebra õppetool

710 2# |aTartu Ülikool. |bAlgebra õppetool

Väljajätet ei saa teha:

710 2# |aTartu Ülikool. |bRaamatukogu. |bHaruldaste raamatute osakond

Igal juhtumil peab kataloogija vaatama, kui suurt täpsusastet allüksuste käsitlemisel vaja on. Tihti võib ära jätta ka teised allüksused peale kõrgemale järgneva, kui need kirje sisu suhtes tähtsust ei oma. Juhul kui on vaja näidata ka vahepealset allüksust (näiteks teaduskonda), tuleb korrata välja 710.

NÄITED

710 2# |aTartu Ülikool. |bÕigusteaduskond

710 2# |aTartu Ülikool. |bTsiviilõiguse õppetool

245 ... |cOffice for Official Publications of the European Communities

710 2# |aEuropean Communities. |bOffice for Official Publications

245 ... |cConsejo de desarrollo científico y humanístico de la Universidad Central de Venezuela

710 2# |aUniversidad Central de Venezuela. |bConsejo de desarrollo científico y humanístico

KONVERENTSID, KONGRESSID, KOOSOLEKUD JM AJUTISED KOLLEKTIIVID Sisukord

Ajutised kollektiivid liigitatakse järgmiselt:

- teemapealkirjaga ajutised kollektiivid
- tüüpealkirjaga ajutised kollektiivid.

Teemapealkirjaga ajutised kollektiivid Sisukord

- Konverentsil on ainult teemapealkiri, puudub üldpealkiri ja järjekorranumber.

NÄITED

245 00 |aNakkushaiguste aktuaalsed probleemid : |bkonverentsi teesid, Tartu, 24.-25. nov. 1999

711 2# |aNakkushaiguste aktuaalsed probleemid, konverents |d(1990 : |cTartu)

- Konverentsi nimetus algab sõnaga vabariiklik, lisatakse sellele sõna Eesti (või muu vastav) arusaadavuse huvides, et eristada tolleaegseid teisi liiduvabariike.

NÄITED

245 00 |aVabariiklikud künnivõistlused Paide rajooni Aravete kolhoosis 21.ja 22. juulil 1989. aastal

711 2# |aEesti vabariiklikud künnivõistlused |d(1989 : |cAravete, Paide rajoon)

- Konverentsil on teemapealkiri ja järjenumbr.

NÄITED

245 00 |aProceedings of the Third International Conference on Carbon Dioxide Removal, Cambridge, MA, U.S.A., 9– 11 September, 1996

711 2# |aInternational Conference on Carbon Dioxide Removal|n(3 :|d1996 :|cCambridge, USA)

- Konverentsil on teemapealkiri, üldpealkiri ja järjenumber (ja ajutise kollektiivi nimi ei ole põhipealkirjaks). Kollektiivi nimi märgitakse väljale **711**.

NÄITED

245 00 |aGeograafia teooria küsimusi Eesti NSV-s :|bEesti noorte geograafide 1. Suvekooli (Haeska, 27.–31. aug. 1988) loengud

711 2# |aEesti noorte geograafide suvekool|n(1 :|d1984 :|cHaeska, Haapsalu rajoon)

- Kui konverentsil on üldnimetus ja eripealkiri (ilma järjenumbrita), siis pealdis algab eripealkirjaga, millele järgneb komaga eraldatud üldnimetus.

NÄITED

245 00 |aFilateeliakonkursi "Hiiu ruut" '90 kataloog :|bKärdla, 28.aprill 1990

711 2# |aHiiu ruut'90, filateeliakonkurss|c(Kärdla)

- Kui konverentsi jm. kollektiivi nimes esinevad 245 väljal jutumärgid, siis pealdises neid ei kasutata.

Tüüppealkirjaga ajutised kollektiivid

Sisukord

Kirjeldamisel kasutatakse välju **711** või **710 (110)**. Välju **710 (110)** kasutatakse siis, kui konverentsi korraldaja on alaline kollektiiv ja pealdis algab selle kollektiivi nimega.

NÄITED

245 10 |aXXXII teaduskonverentsi teesid /|cEesti Rahva Muuseum

710 2# |aEesti Rahva Muuseum.|bTeaduskonverents|n(32 :|d1990 :|cTartu)

Tüüppealkirjad on: teaduskonverents, seminar, sümposium jne. (korraldaja saame teada täiendandmetest)

Näitused**Sisukord**

Isikunäitused

- Eripealkiri puudub

NÄITED

245 00|aÜlo Õun :|bnäitusekataloog, Tallinna Lillepaviljonis 27.aprill–15. maj 1990

600 14|aÕun, Ülo,|d1940-1988

711 2#|aÜlo Õun, maalinäitus|d(1990 :|cTallinn)

Isikunäitustele, millel pole eripealkirja, ei lisata välja **611!**

Näituse nime juures peaks võimaluse korral kasutama ka täpsustust, ei või kasutada vaid *tööde näitus*.

NÄITED

Minni Patune, nahkehistööde näitus ...

mitte Minni Patune, näitus|d(1988 :|cTallinn)

Kui ei tea täpselt, mis laadi näitus, lisatakse sõna *kunstinäitus*.

- Kui isikunäitusel on eripealkiri, siis kasutatakse Eestiga seotud kirjete puhul lisaks väljale 600, kus on kunstniku nimi, ka välja 611, kus tuuakse ära näituse eripealkiri.

NÄITED

245 00|aVaikus :|b[Sirje Runge näitus Tallinna Kunstihoones 20.11.1998–13.12.1998 : kataloog]

600 14|aRunge, Sirje,|d1950-

611 14|aVaikus, Sirje Runge kunstinäitus|d(1988 :|cTallinn)

711 2#|aSirje Runge, kunstinäitus|d(1988 :|cTallinn)

- Kui kunstinäituse pealkirjas on eksponeeritavate kunstnike nimede loetelu (nimedest saab näituse pealkiri).

NÄITED

245 00|aE. Okas, A. Pilar, E.-M. Kokamägi, P. Ulas.....

Väljal **711** toome kuni viis nime ... jt.

- Kui näituse nimes esinevad väljal 245 jutumärgid, siis neid ei kasutata.

NÄITED

245 00|aErakollektsioonide näitus "Minu huviala" :|bkataloog, [17.01–14.02. 1988] /|cTallinna Kolleksionäride Klubi

711 2#|aMinu huviala, erakollektsioonide näitus|d(1988 :|cTallinn)

Väljajätted**Sisukord**

Konverentsi normpealdise koostamisel jäetakse nime eest ära andmed arvude, sageduse või toimumise aja kohta.

NÄITED

245 00|aKuuendate Tallinna Vanalinnapäevade meelespea : 6.-10. juuni 1988

711 2#|aTallinna vanalinnapäevad|n(6 :|d1988)

Kui konverentsi nimes sisaldub koht või aasta ning aasta ja toimumiskoht langevad nendega kokku, siis sulgudes neid enam ei korrata.

Vt. **eelmine näide.**

Tuleb ette juhtumeid, kus konverentsi nimes sisaldub toimumise aasta (koht), kuid tegelikult konverents toimus teisel aastal (teises kohas).

NÄITED

711 2#|aExpo 67|c(Montreal, Quebec) *(ei korrata aastat 1967)*

kuid

245 00|aEesti eksliibris 1987

711 2#|aEesti eksliibris 1987|d(1988 :|cTallinn)
(näituse nimes on 1987, kuid see toimus 1988)

245 00|aTallinna maalinäitus

711 2#|aTallinna maalinäitus|d(1998 :|cTartu)
(näituse nimes on Tallinn, kuid näitus toimus Tartus)

Täiendused**Sisukord**

Konverentsi jm ajutise kollektiivi nimele lisatakse sulgudes alati (nende olemasolul) number, aeg ja koht, mis eraldatakse kooloniga. Kohanimed on alati kataloogimiskeeles, s.t eesti keeles.

NÄITED

245 00|aGeograafia teooria küsimusi Eesti NSV-s :|bEesti noorte geograafide 1. Suvekooli (Haeska, 27.-31. aug. 1988) loengud

711 2#|aEesti noorte geograafide suvekool|n(1 :|d1984 :|cHaeska)

245 00|aЖивопись, графика, скульптура, прикладное искусство, монеты, медали :|b[каталог] /|cГосударственный музей изобразительных искусств им. А. С. Пушкина

710 2#|aГосударственный музей изобразительных искусств им. А. С. Пушкина (Moskva)

711 2#|aВыставка новых поступлений 1959-1969 гг.|d(1970 :|cMoskva)

245 00|aТруды X Советско-Финляндского симпозиума историков
=|bThe reports of the X Soviet-Finnish historical symposium : Рига, 2-4
дек. 1985 г.

711 2#|aСоветско-Финляндский симпозиум историков|n(10 :|d1985
:|cRiia)

NORMIKIRJE KOOSTAMINE

Sisukord

Kollektiivnimede normikirjed koostatakse veebikataloogis viidete tekitamiseks.

Normikirjed:

- määravad pealdisena kasutatava nime vormi ja elementide järjekorra;
- koondavad kokku sama olemi nimetamiseks kasutatud eri nimed ja nimevariandid;
- annavad olemi identifitseerimiseks ja eristamiseks vajalikud miinimumandmed.

Normpealdis ühtne kontrollitav otsielement.

Leppenimi (*conventional name*) – ametlikust nimest erinev nimi, mille järgi kollektiiv, koht või ese on tuntuks saanud.

Äraviide (vaata-viide) – viide mittekasutatavalt märksõnalt või kirjepealdiselt teisele, kus leidub otsitav andmestik, lüh: vt.

Sideviide (vaata-ka-viide) –viide, mis juhib samalaadse või täiendava ainese juurde, lüh: vt ka.

Ristviide kaks sideviidet, mis vastastikku seovad kaht kirje pealdist, märksõna või rubriiki.

VIITED

Sisukord

Kui pole kindel, kas teha viidet või mitte, viide tehakse, kuid normikirje peaks sisaldama mõistlikus koguses viiteid, s.t nii palju kui vajalik ja nii vähe kui võimalik. Viited peavad lihtsustama infootsingut, mitte seda keerulisemaks tegema.

ÄRAVIITED (vaata-viited)

Sisukord

Äraviide juhatab otsingu tegija normpealdise juurde.

Äraviide tehakse teavikutes esinevatelt kollektiivi variantnimedelt, mis erinevad oluliselt normpealdisest ja mida tõenäoliselt kasutatakse otsingu tegemiseks.

Nimi, millelt äraviide tehakse, esitatakse kujul, nagu ta oleks pealdisena.

Eesti Teaduste Akadeemia. |bTallinna Botaanikaaed

Vaata: Tallinna Botaanikaaed

Viidet ei tehta, kui nimevorm on väga sarnane normpealdisega või mõne teise variantnimega, millelt on juba tehtud viide.

Äraviited tehakse:

1. Nime keelelistelt variantidelt.

Nations Unies

Vaata: United Nations

2. Esitähthühenditelt ja akronüümidelt.

UN

Vaata: United Nations

3. Ametlikelt nimedelt üldtuntuile.

International Business Machines Corporation

Vaata: IBM

4. Nime ortograafilistelt variantidelt.

Organization for Economic Cooperation and Development,

Vaata: Organisation for Economic Co-operation and Development

5. Kui pole ühemõtteliselt selge, milline on nime esimene element, siis tehakse viited teistelt mõeldavatelt variantidelt.

6. Muudelt nimevariantidelt (nime lühemad, pikemad ja või pöördvariandid)

Tartu ülikool (1632-1665)

Vaata: Academia Gustaviana

Tartu ülikool (1690-1710)

Vaata: Academia Gustavo-Carolina

Tartu ülikool (1802-1893)

Vaata: Kaiserliche Universität zu Dorpat

Tartu ülikool (1893-1918)

Vaata: Императорский Юрьевский университет

SIDEVIITED (vaata-ka-viited)

Sisukord

Sideviited tehakse normpealdisega seotud nimedele (hilisemad, varasemad, keelelised variandid), mis esinevad kataloogis iseseisvate pealdistena.

1. Kui kollektiivide ühinemise tulemusena tekib uus kollektiiv, siis seotakse ka nende nimed omavahel sideviidetega.

110 2# |aElisa

510 2# |aRadiolinja Eesti

510 2# |aUninet

(Mobiilsideoperaator Radiolinja Eesti AS ja püsivõrguoperaator Uninet AS liitusid üheks telekommunikatsiooniettevõtteks Elisa.)

2. Sideviidete abil võib vajadusel omavahel siduda ka kollektiivi allüksused, näiteks ülikoolide õppetoolid, teaduskonnad ja instituudid.

110 2# |aTallinna Tehnikaülikool. |bMaterjaliteaduse instituut
510 2# |aTallinna Tehnikaülikool. |bKeemia- ja materjalitehnoloogia teaduskond
510 2# |aTallinna Tehnikaülikool. |bPooljuhtmaterjalide tehnoloogia õppetool
510 2# |aTallinna Tehnikaülikool. |bFüüsikalise keemia õppetool
680 ## |iMoodustati 2002.a. materjalitehnika instituudi pooljuhtmaterjalide tehnoloogia õppetooli, alus- ja rakenduskeemia instituudi füüsikalise keemia õppetooli ja TTÜ Keemia Instituudi termodünaamika uurimisgrupi baasil. Instituudi koosseisu kuuluvad järgmised õppetoolid: füüsikalise keemia õppetool, pooljuhtmaterjalide tehnoloogia õppetool

3. Viidet ei tehta, kui nimevorm on väga sarnane normpealdisega või mõne teise variantnimega, millelt on juba tehtud viide.

4. Valikuliselt võib sideviiteid teha ka nimedele, mida pole pealdistena veel kataloogis kasutatud.

MILLENNIUMI PÜSIPIKKUSVÄLJAD (MP)

Sisukord

NORM. KOOD1	register	NORM. KOOD2	Kirje staatus	NORM. NÄHTAM	-
-------------	----------	-------------	---------------	--------------	---

NORM.KOOD1 - register

Näitab, millisesse registrisse indekseeritakse antud kirje.

a autoriregistrisse *kollektiiv (110), ajutine kollektiiv (111)*

m märksõnaregistrisse *kollektiiv (110), ajutine kollektiiv (111)*

Nime normikirje tuleb teha sellesse registrisse, kus esineb vastavaid bibliokirjeid. Kui kollektiiv esineb (tõenäoliselt) ainult märksõnana, tuleb kirje teha ainult märksõnaregistrisse. Kui esineb mõlemas registris, tuleb kopeerida teise ja kopeerimisel kood muuta.

NORM.KOOD2 - kirje staatus.

Näitab, kas kirje on valmis või vajab täiendamist.

a valmis

b vajab kontrollimist, täiendamist või parandamist

NORM.NÄHTAM. - kirje staatus elektronkataloogis

- #** nähtav
n lugeja eest varjatud
d kustutatud ja varjatud

MARKER**Sisukord**

Avab CTRL+R

24-positsiooniline kontrollväli, millest osa genereerib süsteem

REC LENGTH		REC STAT	Kirje staatus	REC TYPE	Kirje tüüp
UNDEFINE		CHAR ENC	Märgi kodeering	IND CNT	
SFLD CNT		BASE ADDRESS	#####	ENC LEVL	Kataloogimist asand
UNDEFINE		LEN FIELD		LEN START	
LEN IMPL		UNDEFINE			

Kataloogija poolt täidetavad positsioonid:

REC STAT – kirje staatus (Leader/05)

n uus kirje

REC TYPE – kirje tüüp (Leader/06)

z normikirje

CHAR ENC – märgikodeering (Leader/09)

a UCS/Unicode

ENC LEVL – kataloogimistasand (Leader/17)

n täielik normikirje, vastab üleriigilisele tasemele

o mittetäielik normikirje

Peaks olema vastavuses NORM.KOOD2=ACODE2 väärtustega.

Avab CTRL+R

40-positsiooniline kontrollväli. Osa positsioone võib jääda täitmata ja tähistatakse püstkriipsuga (|).

Date Ent		Geo Subd		Romanizn	
Lang Cat		Kind Rec	a	Desc Cat	d
Sub Head	n	Type Ser	n	Num Sers	n
Hdg-Main	a	Hdg-Subj		Hdg-Sers	b
Type Sub	n	Undefine		Type Gov	
Ref Eval		Undefine		Rec Updt	
Und PNam	n	Levl Est		Undefine	
Mod Recd		Cat Srce			

Date ent kataloogimise kuupäev (008/00-05) **Alati täita!**

Kuupäev sisestatakse kujul *aakkpp* – 080501 = 1. mai 2008

Seda kuupäeva hiljem enam ei muudeta.

Geo Subd geograafiline alljaotis (008/06) **tähistada püstkriipsuga |**

Romanizn latiniseerimisstandard (008/07) **tähistada püstkriipsuga |**

Lang Cat kataloogi keel (008/08) **tähistada püstkriipsuga |**

Kind Rec kirje liik (008/09)

a kehtestatud pealdis

Desc Cat kataloogimisreeglid (008/10)

d AACR2-ga kooskõlas pealdis

Sub Head Märksõnade süsteem/tesaurus (008/11)

n ei kohaldata

Type Ser jadaväljaande tüüp (008/12)

n ei kohaldata

Num Sers nummerdatud või nummerdamata seeriad (008/13)

n ei kohaldata

Hdg-Main pealdis põhi- või täiendpealdisena (008/14)

a rakendatav

Hdg-Sub märksõna täiendkirje (008/15)

a rakendatav (kui eesti keeles või tõlkimatus võõrkeeles)

b mitterakendatav (kui võõrkeeles, mida märksõnana tuleb tõlkida)

Hdg-sers pealdise kasutamine - seeria täiendkirje (008/16)
b mitterakendatav

Type Sub allmärksõna liik (008/17)
n ei kohaldata

Undefine määratlemata positsioonid (008/18-27) **jääb tühjaks**
Type Gov valitsusasutuse tüüp (008/28) **tähistada püstkriipsuga |**
Ref Eval viidete kontroll (008/29) **tähistada püstkriipsuga |**
Undefine määratlemata positsioonid (008/30) **jääb tühjaks**
Rec Updt kirje täiendamine (008/31) **tähistada püstkriipsuga |**

Und PNam eristatav isikunimi (008/32) **tähistada püstkriipsuga |**

Levl Est kehtestamise aste (008/33) **tähistada püstkriipsuga |**
Undefine määratlemata positsioonid (008/34-37) **jääb tühjaks**

Mod Recd moonutatud kirje (008/38)

 # kirjete ei ole moonutatud

s lühendatud

x puuduvad tähed või sümbolid (kui need on asendatud nt. ladina tähe või sõnaga, siis seda ei loeta puudumiseks)

Cat Srce kirje loonud asutuse tüüp (008/39) **Alati täita!**

Näitab originaalkirje loonud asutuse tüüpi.

riiklik (üleriigiline) bibliograafiaasutus

c teised ELNETi raamatukogud

040 KATALOOGIMISKOHT(MK) SE

Sisukord

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a originaalkirje looja (MK)

|b kataloogimiskeel - alati eesti keel (est) (MK)

|c arvutiloetava kirje koostaja (MK)

|d kirjet muutnud asutus (K)

NÄITED

040 ## |aErRR|best|cErRR

040 ## |aErTlnKR|best|cErTlnKR|dErTLUAR

043 GEOGRAAFILINE PIIRKOND (MK)**Sisukord**

Geograafilise ala või piirkonna kood on seotud normikirje pealdisega. Koodi allikaks alamväljal |c vaata *ISO 3166 code lists; ISO 3166-1 decoding table*.

Indikaatorid
määratlemata

Alamväljad

|c ISO kood (R) (korrata vajadusel kuni 3 korda)

NÄITED

043 ## |cee

043 ## |csu

043 ## |cee|cse

ANDMEVÄLJAD**Sisukord****110 KOLLEKTIIVI NIMI (MK)****Sisukord**

Sellisel kujul tuleb kollektiivi nime kasutada bibliokirjes väljadel 110, 710, 610.

I indikaator

- 0 pöördjärjestuses nimi – meie ei kasuta
- 1 esimeseks elemendiks võimupiirkonna (maa, omavalitsusüksus) nimi
- 2 nimi pärijärjestuses (tavaline nimi)

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi
- |b allüksus, asutuse konverentsi nimetus
- |c asukoht (asutuse konverentsi toimumise koht)

NÄITED

110 1# |aEesti. |bRiigikogu

110 2# |aAstrofüüsika Instituut. |bFüüsika labor

**110 2# |aTartu Ülikool. |bArstiteaduskond.
|bAastakonverents |c(Tartu)**

111 AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (MK)**Sisukord**

Ajutiste kollektiivide alla kuuluvad: kollokviumid, näitused, ekspeditsioonid, ekspositsioonid, messid, festivalid, olümpiamängud,

seminarid, etendused, sümposioonid, töötoad, ka näitused ja isikunäitused.

I indikaator

- 0 pöördjärjestuses nimi – meie ei kasuta
- 1 esimeseks elemendiks võimupiirkonna (maa, omavalitsusüksus) nimi
- 2 nimi pärijärjestuses (tavaline nimi)

II indikaator

Määratlemata

Alamväljad

- |a nimi
- |c asukoht (toimumise koht)
- |d toimumisaeg
- |e allüksus
- |n järjenumber

NÄITED

111 2# |aOlümpiamängud|n(29 :|d2008 :|cPeking)

VIITEVÄLJAD[Sisukord](#)**410 NIME RÖÖPVORM, ÄRAVIIDE**[Sisukord](#)

Nimevormid, mida trükistes esineb või mis on muidu tuntud, kuid mida bibliokirjes ei kasutata. Selle asemel kasutame normpealdist.

I indikaator

- 0 nimi pöördjärjestuses
- 1 esimeseks elemendiks võimupiirkonna (maa, omavalitsusüksus) nimi
- 2 nimi pärijärjestuses (tavaline nimi)

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi
- |b allüksus
- |c asukoht (toimumise koht)
- |w suhe väljaga 110:
  - a - varasem nimekuju
  - b - hilisem nimekuju
  - d – akronüüm

NÄITED

1102#|aTallinna Ülikool

4102#|aTallinn University

4102# |wd|aTLÜ

5102# |wa|aTallinna Pedagoogikaülikool

411 AJUTISE KOLLEKTIIVI NIME RÖÖPVORM, ÄRAVIIDE[Sisukord](#)**I indikaator**

- 0 pöördjärjestuses nimi – *meie ei kasuta*
- 1 esimeseks elemendiks võimupiirkonna (maa, omavalitsusüksus) nimi
- 2 nimi pärijärjestuses (tavaline nimi)

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a nimi
- |c asukoht (toimumise koht)
- |d toimumisaeg
- |e allüksus
- |n järjenumbr
- |w 0-positsioon - suhe väljaga 111:
  - a – varasem nimekuju
  - b – hilisem nimekuju
  - d – akronüüm

NÄITED

111 2# |aSoome-ugri rahvaste folkloorifestival

411 2# |aFolklore Festival of Finno-Ugric Peoples

510 SEOTUD NORMITUD NIMEKUJU, SIDEVIIDE[Sisukord](#)

Kollektiivi teine nimi (uuem, vanem), mida samuti pealdisena kasutatakse.

I indikaator

- 0 nimi pöördjärjestuses – *meie ei kasuta*
- 1 esimeseks elemendiks võimupiirkonna (maa, omavalitsusüksus) nimi
- 2 nimi pärijärjestuses (tavaline nimi)

Alamväljad

- |a nimi
- |b allüksus
- |c asukoht (toimumise koht)
- |w suhe väljaga 110:

- a - varasem nimekuju
- b - hilisem nimekuju
- d - akronüüm

NÄITED

- 110** 2# |a Audentese Ülikool
- 510** 2# |wa|a Audentes Mainor Ülikool
- 510** 2# |wa|a Mainori Majandusinstituut
- 510** 2# |wa|a Audentese Kõrgem Ärikool
- 510** 2# |wb|a International University Audentes

511 AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMEGA SEOTUD NORMPEALDIS, Sisukord**I indikaator**

- 0 pöördjärjestuses nimi – meie ei kasuta
- 1 esimeseks elemendiks võimupiirkonna (maa, omavalitsusüksus) nimi
- 2 nimi pärijärjestuses (tavaline nimi)

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a nimi
- |c asukoht (toimumise koht)
- |d toimumisaeg
- |e allüksus
- |n järjenumbr
- |w 0-positsioon – suhe väljaga 111:
  - a - varasem nimekuju
  - b - hilisem nimekuju
  - d - akronüüm

667 VARJATUD MÄRKUS Sisukord

Sisaldab viite andmeallikale ja vajadusel juhiseid kataloogijale või teavet järeltulevatele põlvedele.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a märkus

NÄITED

667 ## |aEE, 2. kd, 1987

667 ## |aEE, 12. kd, 2003; www.audentes.ee

Andmeallikateks on kataloogitavad väljaanded, teatmeteosed, Internet.

680 AVALIK MÄRKUS

[Sisukord](#)

Sisaldab normpealdise kohta lisainfot, nt selgitusi ja teavet nimevormide kasutamise ja nimemuutuste kohta, ajalugu.

Informatsiooni peab olema nii vähe kui võimalik ja nii palju kui vajalik, et kollektiivi identifitseerida ja tuua välja seosed rööppealdiste kohta.

Väli 680 algab alamvälja tähisega |i, mis tuleb välja kirjutada.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|i märkus

NÄIDE

680 ## |i2002. a moodustati Audentese Kõrgema Ärikooli ja Mainori Majandusinstituudi alusel Audentes Mainor Ülikool, alates 2003. a kannab nime Audentese Ülikool. 2003. aasta suvel ühines Audentese Ülikooliga Concordia Rahvusvaheline Ülikool. Ühinemise tulemusena tekkis Audentese Ülikooli allasutus - International University Concordia Audentes. Alates 2006. aastast läks kogu ülikool üle ühisele nimele International University Audentes.

9XX INFO KIRJELDAJA KOHTA

[Sisukord](#)

Vt. [Ühiste kirjete kasutamise kord](#)